

Osnovna škola Višnjevac

„Škola bez mobitela“

Rujan 2025.

Školska godina 2025./2026.

1. Zašto uvodimo projekt?

- U današnje vrijeme djeca i mladi provode previše vremena koristeći mobitele i druge elektroničke uređaje, što negativno utječe na njihovo učenje, socijalne kontakte i opće zdravlje.
- Projekt ima za cilj:
 - Stvaranje poticajnog i sigurnog školskog okruženja.
 - Smanjenje distrakcija tijekom nastave kako bi učenici mogli bolje pratiti nastavu i aktivno sudjelovati u aktivnostima.
 - Poticanje međusobne komunikacije među učenicima i razvoja socijalnih vještina.
 - Zaštitu fizičkog i mentalnog zdravlja učenika, uključujući vid, san i emocionalnu dobrobit.

2. Znanstveni razlozi i istraživanja

- Socijalni kontakti: Istraživanja pokazuju da prekomjerno korištenje mobitela smanjuje kvalitetu razgovora uživo i ometa razvoj socijalnih vještina kod djece i adolescenata (Turkle, 2017).
- Elektroničko nasilje (cyberbullying): Djeca koja aktivno koriste mobitele imaju veću vjerojatnost da budu žrtve ili počinitelji elektroničkog nasilja, što može ozbiljno utjecati na njihovo emocionalno zdravlje (UNICEF, 2021).
- Fizičko zdravlje: Dugotrajno gledanje u ekran može uzrokovati naprezanje očiju, lošiju posturu, smanjenu tjelesnu aktivnost i pretilost. Djeca su sve manje aktivna na otvorenom, što ima dugoročne posljedice na zdravlje (WHO, 2020).
- Mentalno zdravlje: Djeca koja koriste mobitele više od 3 sata dnevno imaju povećan rizik od anksioznosti, depresije i smanjene koncentracije (Twenge & Campbell, 2018).

3. Statistički podaci

- Djeca u dobi od 10 do 15 godina u Europi prosječno provode 3–5 sati dnevno na pametnim telefonima izvan škole (EU Kids Online, 2020).
- U Hrvatskoj, prema HZJZ-u, 70% djece u dobi od 11–15 godina koristi mobitel više od 3 sata dnevno izvan školskih obveza (2022.).
- Više od polovice učenika priznaje da koristi mobitel tijekom nastave i odmora unatoč pravilima škole (Hrabri telefon, 2021.).
- Sukobi između roditelja i djece najčešće se događaju upravo zbog digitalnih uređaja (mobitela, računala, tableta...), a 36% roditelja navodi da su sukobi svakodnevni

4. Države Europske Unije koje su već uvele škole bez mobitela

- Francuska
- Engleska (UK, England)
- Škotska (UK)
- Irska
- Finska
- Španjolska
- Belgija (francuski govorni dio — Wallonia & Bruxelles)
- Danska
- Norveška
- Njemačka — pojedine savezne pokrajine (primjer: Bavarska)
- Nizozemska

5. Škole u našem okruženju koje su uvele škole bez mobitela

- Ovo su samo neke škole koje su to već uvele, a mnoge škole planiraju to učiniti ove ili iduće školske godine:
- Osnovna škola Vladimira Becića, Osijek
- Osnovna škola Ivana Filipovića, Osijek
- Osnovna škola August Šenoa, Osijek
- Osnovna škola Ljudevita Gaja, Osijek
- Osnovna škola Fran Krsto Frankopan
- Osnovna škola Kralja Tomislava, Našice
- Osnovna škola „Dr. Franjo Tuđman“, Beli Manastir

6. Rizici korištenja mobitela i sličnih uređaja

- Korištenje mobitela i sličnih uređaja ne zahtijeva od djeteta nikakav napor i razvija ovisnost. Djeca su pasivna i ne žele ulagati napor u druge aktivnosti (igra, čitanje, sport, spremanje sobe itd.), dok želja za gledanjem u ekran raste.
- Gubljenje socijalnih kontakata: manje razgovora uživo i slabija interakcija među učenicima.
- Dijete se igra samo i prestaje osjećati potrebu za društvom vršnjaka.
- Smanjuje se vrijeme aktivnog druženja, što negativno utječe na razvoj socijalnih vještina i sposobnost rješavanja sukoba.
- Nedovoljno boravi na svježem zraku.

6. Rizici korištenja mobitela i sličnih uređaja

- Elektroničko nasilje: prijetnje, uvrede i isključivanje iz digitalnih grupa.
- Pristup neprimjerenom sadržaju: nasilje, pornografija, dezinformacije koje djeca ne mogu adekvatno procijeniti. Djeca su zbunjena, oponašaju neprimjerene modele ponašanja (influenceri, internetski izazovi) i ne mogu kritički procijeniti što je dobro, a što loše.
- Gledanje neprimjerenih sadržaja povećava osjećaj straha, tjeskobe, agresivno ili seksualizirano ponašanje i odijevanje.
- Ovisnost o ekranima: smanjena koncentracija, slabiji školski uspjeh i emocionalni problemi.
- Prekomjerno gledanje u ekrane (posebice više od 2 sata dnevno) znanstveno je potvrđeno kao štetno za pažnju djeteta.
- Pažnja je ključna za uspješnost u školi i socijalizaciju.
- Brza izmjena slika na televizijskom ili internetskom ekranu prekomjerno stimulira mozak, a realni život u usporedbi s virtualnim postaje dosadan i spor.

Ovo su samo neki od rizika prekomjernog korištenja mobitela i sličnih uređaja koje su navdene u znanstvenim studijama

7. Faze provedbe projekta „Škola bez mobitela“ u OŠ Višnjevac

- 1. Faza informiranja (do 30. rujna 2025.)
- Razrednici će učenike upoznati s projektom na satima razrednika a voditelj na Vijeću učenika.
- Roditelji će dobiti informacije na roditeljskim sastancima i Vijeću roditelja.
- Svi potrebni materijali će biti objavljeni na mrežnoj stranici škole i Facebook profilu škole.

➤ 2. Faza prilagodbe (1.10. – 23.12.2025.)

- Ova faza je predviđena za postupno privikavanje na novu praksu i usvajanje navike ne donošenja mobitela i sličnih uređaja u školu.
- Pod „slične uređaje“ spadaju: pametni satovi, tablet uređaji, bežične slušalice, prijenosne igraće konzole i drugi gadgeti kojima se učenici koriste u privatne svrhe.
- Preporuka škole je da učenici ne donose mobitele i navedene uređaje u školu. Djelatnici škole neće prikupljati mobitele svih učenika zbog velikog broja učenika u smjeni, različitih rasporeda sati učitelja, razrednika i učenika, mogućnosti oštećenja te eventualne zamjene ili otuđenja mobitela. Preporuka je jednostavna – ne nositi mobitel u školu!
- Ako učenik ipak ponese mobitel zbog nekih potreba, uređaj treba biti u torbi s ugašenim tonovima. Ako učitelj želi da se mobiteli ili slični uređaji koriste tijekom nastave, to će učenicima biti najavljeno na vrijeme.

➤ 2. Faza prilagodbe (1.10. – 23.12.2025.)

- Mole se roditelji da u ovoj fazi rade na osamostaljivanju učenika kako ne bi bilo potrebe da ih tijekom boravka u školi zovu ili šalju poruke zbog, primjerice, pribora koji su trebali ponijeti, a nisu, ključa od kuće, pitanja tko će doći po njih i slično. Sve to treba biti riješeno prije dolaska u školu.
- Roditelji mogu kontaktirati školu u stvarno hitnim slučajevima preko kontakata koje su dobili od razrednika (e-mail adrese) ili telefonski u stručnu službu prema rasporedu koji je objavljen na mrežnoj stranici škole.
- Napominjemo da su djelatnici škole, učitelji i stručna služba, tijekom svog radnog vremena neposredno angažirani u radu s učenicima i roditeljima. Stoga možda nisu u mogućnosti odmah odgovoriti na poziv ili poruku. Kad to bude moguće, odgovorit će. Mole se roditelji da budu strpljivi i da se pridržavaju radnog vremena svakog djelatnika. Djelatnik nije obavezan odgovarati na pozive niti poruke izvan svoga radnog vremena.

➔ 2. Faza prilagodbe (1.10. – 23.12.2025.)

- ➔ U slučaju da učenik ima zdravstvene teškoće ili hitan problem, učitelji ili stručna služba će kontaktirati roditelje. Ako učenik uzima terapiju u određeno vrijeme, a to vrijeme pada tijekom boravka na nastavi, roditelj će se javiti razredniku kako bi se dogovorilo rješenje tog problema.
- ➔ U slučaju korištenja mobitela na nastavi, odmoru ili bilo kojem drugom obliku rada (izleti, kazalište, šetnje i sl.), bez dozvole nastavnika, nastavnik će to evidentirati u e-Dnevniku pod „sat razrednika“, uređaj će biti privremeno oduzet, a roditelji obaviješteni.
- ➔ U ovoj fazi neće se primjenjivati pedagoške mjere.
- ➔ U ovoj fazi pratit ćemo samu provedbu projekta i nastojati pronaći rješenja za eventualne poteškoće.
- ➔ Tijekom faze prilagodbe provede će se sve pravne radnje potrebne za izmjenu Kućnog reda škole.

➤ 3. Faza pune primjene (od 12.1.2026.)

- Svako kršenje pravila rezultirat će pedagoškom mjerom prema *Pravilniku o kriterijima za izricanje pedagoških mjera* (čl. 3., st. 2. – opomena razrednika).

8. Naša očekivanja i suradnja

- Škola: uvodi jasna pravila i stvara sigurno i poticajno okruženje.
- Učitelji i stručna služba: dosljedno provode pravila i pružaju podršku učenicima.
- Roditelji: pomažu djeci u prilagodbi i prate projekt kod kuće.
- Učenici: aktivno sudjeluju i razvijaju navike koje doprinose kvalitetnijem učenju i socijalizaciji.

9. Zaključak

- Projekt „Škola bez mobitela“ nije samo zabrana, već korak prema **zdravijem, sigurnijem i kvalitetnijem odrastanju djece**. Važno je da svi – škola, učitelji, roditelji i učenici – zajedno surađujemo kako bismo postigli najbolje rezultate.
- Želimo školu u kojoj se učenici:
 - međusobno družu, razgovaraju i pomažu jedni drugima;
 - koriste tehnologiju za potrebe nastave, istraživanja i informiranja;
 - nisu izloženi neprimjerenim sadržajima koji ih zbunjuju, izazivaju nelagodu, tjeskobu, depresiju ili agresivnost;
 - znaju kritički promišljati i razlikovati stvarno od virtualnog te dobro od lošeg;
 - svoje slobodno vrijeme provode aktivno u rekreaciji, sportu, na svježem zraku, kreativnim radovima, glazbi, umjetnosti, svakodnevnim kućnim poslovima, boravku s životinjama i u prirodi i sl.